

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ
ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ Τ.Π.Ε ΣΤΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ.**

**ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄ ΕΠΙΠΕΔΟΥ
ΚΛΑΔΟΥ ΠΕ02 ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ**

**ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ ΜΕ
ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ Τ.Π.Ε**

Κέντρο Στήριξης Επιμόρφωσης (Κ.Σ.Ε.) Αργινίου 2013.

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

ΓΝΩΣΤΙΚΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ: ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Β ΛΥΚΕΙΟΥ

ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ: Νέα Αθηναϊκή Σχολή-Πεζογραφία

ΤΙΤΛΟΣ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: «Μοσκώβ Σελήμ» του Γεωργίου Βιζυηνού

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ: Καλαϊτζίδου Παρασκευή

ΤΑΞΗ: Β1 Τμήμα ΓΕΛ Αστακού(23 μαθητές)

ΤΟΠΟΣ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗΣ ΣΕΝΑΡΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: Αίθουσα διδασκαλίας και
Εργαστήριο Πληροφορικής.

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΟΣ ΧΡΟΝΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ: 8 διδακτικές ώρες.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ: Σχολικό εγχειρίδιο, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, πρόσβαση στο
Διαδίκτυο (φυλλομετρητής, μηχανές αναζήτησης), επιλεγμένες
ιστοσελίδες, φύλλα εργασίας σε ηλεκτρονική και έντυπη μορφή.

ΠΡΟΠΟΘΕΣΕΙΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: Διαθέσιμο Εργαστήριο Πληροφορικής, ευελιξία στο Ωρολόγιο Πρόγραμμα, επαρκής χειρισμός του διαδικτύου (φυλλομετρητή και μηχανών αναζήτησης), εξοικείωση του εκπαιδευτικού και των μαθητών με την ομαδοσυνεργατική αντίληψη επικοινωνίας.

ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

Στη διδακτική πρόταση που ακολουθεί οι μαθητές προσεγγίζουν το συγκεκριμένο αφήγημα, τον δημιουργό αλλά και το έργο του Βιζυηνού γενικότερα, μέσα από μια διερευνητική μαθησιακή διαδικασία στο υλικό των πηγών.

Βασικοί άξονες της διδασκαλίας –που υλοποιούνται μέσα από τη χρήση ΤΠΕ-είναι: η αναζήτηση, η αξιολόγηση και η αξιοποίηση πληροφοριών, η ικανότητα δόμησης νέας γνώσης πάνω στις υπάρχουσες με τη ανακαλυπτική μέθοδο, η ανατροφοδότηση στην ομάδα κατά τη διάρκεια της ενδιάμεσης αξιολόγησης μέσα από μία διαδραστική επικοινωνία , η διαμόρφωση προσωπικής στάσης απέναντι σε βασικά ζητήματα της ατομικής και κοινωνικής ζωής , η συγκρότηση προσωπικού αξιακού συστήματος.

Παιδαγωγικά, έμφαση δίνεται στην εργασία σε ομάδες, στην ανατροφοδότηση των μαθητών με πληροφορίες και αξιολογικές κρίσεις που προέρχονται από την ίδια την ομάδα και προκύπτουν ως αποτέλεσμα μιας διδακτικής πράξης εστιασμένης στην ενεργητική συμμετοχή των μαθητών σε μια ανακαλυπτική πορεία μάθησης.

Το σενάριο αυτό ακολουθεί το «Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών για τη Λογοτεχνία» και επιδιώκει να υπηρετήσει τους παρακάτω στόχους:

ΣΤΟΧΟΙ

Γνωστικοί στόχοι (κλασσικός γραμματισμός)

1. Η οικείωση των μαθητών/τριών προς την ευρεία έννοια της λογοτεχνικότητας
2. Η διαμόρφωση σκεπτόμενων δρώντων ατόμων, ικανών να κατανοούν τις πληροφορίες και τα δεδομένα του κόσμου και να παρεμβαίνουν στις διαδικασίες συγκρότησής του.
3. Η διέγερση του ενδιαφέροντος των μαθητών για τη λογοτεχνία, ώστε, μέσα από μεθοδική, σταδιακή άσκηση, να οδηγηθούν σε δημιουργική ανάγνωση, ερμηνεία και κριτική του κειμένου και διεύρυνση της προσωπικής εμπειρίας τους.
4. Η γνωριμία με το συγγραφέα, το έργο του και την προσφορά του στη δημιουργία του ελληνικού διηγήματος.
5. Η αξιοποίηση κειμενικών και εξωκειμενικών στοιχείων, προκειμένου οι μαθητές να σχολιάσουν πολύπλευρα τις διάφορες πτυχές της σύνθεσης του κειμένου και να το ερμηνεύσουν με τρόπο μεθοδικό.
6. Η μελέτη λογοτεχνικών ρευμάτων και η ένταξη του συγκεκριμένου κειμένου σε ένα από αυτά.
7. Η κατανόηση του κοινωνικού και πολιτιστικού πλαισίου και η επίδρασή του στην ψυχοσύνθεση των ηρώων.
8. Η μεταφορά και η επέκταση της γνώσης στην ερμηνευτική προσέγγιση άλλων έργων.
9. Η δυνατότητα παραγωγής και σύνθεσης γραπτού κειμένου από τους μαθητές.

10. Η κατανόηση ότι η λογοτεχνία αποτελεί πηγή έμπνευσης για άλλες μορφές τέχνης.

11. Η διαμόρφωση προσωπικής στάσης απέναντι σε βασικά ζητήματα της ατομικής και κοινωνικής ζωής και η συγκρότηση προσωπικού αξιακού συστήματος.

Παιδαγωγικοί στόχοι(κριτικός γραμματισμός)

1. Η κινητοποίηση της σκέψης και της φαντασίας των μαθητών.

2. Η άσκηση των μαθητών στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο ώστε να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της ομάδας οι ιδιαίτερες ικανότητες και δεξιότητες του καθένα χωριστά.

3. Η εξοικείωση των μαθητών με την ανακαλυπτική- διερευνητική μέθοδο ώστε να αυτενεργήσουν για την απόκτηση γνώσης.

4. Η ανάπτυξη κριτικής στάσης απέναντι στην πληθώρα των πληροφοριών και η ανάπτυξη της ικανότητας επιλογής των καταλληλότερων και χρησιμότερων.

5. Η ανάπτυξη της ικανότητας δόμησης της νέας γνώσης πάνω στις υπάρχουσες μέσω της διερεύνησης-ανακάλυψης.

6. Η απόκτηση της ικανότητας της αυτοπαρατήρησης και της αυτοαξιολόγησης.

7. Η καλλιέργεια της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας των μαθητών με την παραγωγή δικού τους λόγου.

8. Η αισθητική - βιωματική προσέγγιση του λογοτεχνικού κειμένου.

Τεχνολογικοί στόχοι(νέος γραμματισμός)

1. Η εξοικείωση με την χρήση του διαδικτύου, ως περιβάλλοντος μάθησης αναπτύσσοντας παράλληλα δεξιότητες αναζήτησης και επιλογής πληροφοριών σε δικτυακούς τόπους (ψηφιακός γραμματισμός)
2. Η συνειδητοποίηση της αξίας και της χρησιμότητας των ΤΠΕ στη μαθησιακή διαδικασία.
3. Η γνωριμία με επιλεγμένους δικτυακούς τόπους-πύλες αναζήτησης
4. Η καλλιέργεια δεξιοτήτων χρήσης Web2 εργαλείων (ιστολόγια- Google Drive- εργαλείο timetoast- google maps)
5. Η εξοικείωση με ανοικτά περιβάλλοντα μάθησης και η δημιουργία από τους ίδιους πολυτροπικών κειμένων τα οποία θα αναρτήσουν στο ιστολόγιο της τάξης
6. Η αξιοποίηση των πολυμέσων για την προσέγγιση και αισθητική απόλαυση του ποιήματος.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

1. ΕΡΓΑΛΕΙΑ

Εργαστήριο πληροφορικής-Υπολογιστές

Σύνδεση στο διαδίκτυο (φυλλομετρητής, μηχανές αναζήτησης)

Βιντεοπροβολέας

Φύλλα εργασίας σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή

Υπηρεσία Drive της google

Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο

Εργαλεία web2 (timetoast, googlemaps, ιστολόγιο, googleimages)

2. ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΜΑΘΗΣΗΣ

Ως μέθοδος μάθησης επιλέγεται η διερευνητική-ανακαλυπτική έτσι ώστε οι μαθητές να αυτενεργήσουν και να κατακτήσουν τη γνώση με την ανατροφοδότηση. Η σκέψη κάθε μαθητή ανατροφοδοτεί και ανατροφοδοτείται από τη σκέψη των άλλων μαθητών της ομάδας. Η χρήση των ΤΠΕ δίνει στους μαθητές τη δυνατότητα να αναζητήσουν και να επιλέξουν τις χρήσιμες πληροφορίες από επιλεγμένους δικτυακούς τόπους, να μελετήσουν και να παράγουν δικά τους κείμενα, να κατανοήσουν και να ερμηνεύσουν το λογοτεχνικό κείμενο.

Η μέθοδος που προκρίνεται είναι η ομαδοσυνεργατική γιατί κατευθύνει τους μαθητές στη συνεργασία, στην αξιοποίηση των ιδιαίτερων κλίσεων και ταλέντων τους και καλλιεργείται το αίσθημα ευθύνης.

Με την προβολή και δημοσίευση των έργων τους στο διαδίκτυο επιτυγχάνεται η επικοινωνία με την εκπαιδευτική κοινότητα.

3.ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η διδακτική διαδικασία στηρίζεται στην ανακαλυπτική -διερευνητική μάθηση και στην ομαδοσυνεργατική μέθοδο. Ο εκπαιδευτικός από αποκλειστικό φορέα της γνώσης μετατρέπεται σε καθοδηγητή και εμπυχωτή των ομάδων. Παρεμβαίνει βοηθητικά όπου χρειάζεται αλλά ενθαρρύνει τους μαθητές να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες και να βοηθούν ο ένας τον άλλο στην επίλυση των προβλημάτων. Για να μην υπάρξουν δυσεπίλυτα προβλήματα βασική προϋπόθεση είναι ο εκπαιδευτικός να έχει προετοιμάσει όλη τη διαδικασία λαμβάνοντας υπόψη τις υπάρχουσες γνώσεις των μαθητών και την ικανότητά τους στη χρήση των υπολογιστών. Να έχει επίσης θέσει με σαφήνεια τους στόχους. Έτσι ο διδάσκων συντάσσει τα φύλλα εργασίας, ορίζει τις ομάδες αλλά δεν παρεμβαίνει στους ρόλους που επιμερίζονται στους μαθητές. Τέλος προτρέπει τους μαθητές στην αυτοαξιολόγηση και ετεροαξιολόγηση και αξιολογεί τη δική του μέθοδο διδασκαλίας και την αναθεωρεί αν το κρίνει σκόπιμο.

4.ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΤΑΞΗΣ

Το συγκεκριμένο τμήμα αποτελείται από 23 μαθητές οι οποίοι χωρίζονται σε 7 ομάδες (5 ομάδες των τριών και 2 ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Η κατανομή των μαθητών σε ομάδες γίνεται με τρόπο που να εξασφαλίζεται η ύπαρξη ενός τουλάχιστον μαθητή σε κάθε ομάδα που να χειρίζεται καλά τον ηλεκτρονικό υπολογιστή. Ο κάθε μαθητής αναλαμβάνει ένα ρόλο στο πλαίσιο της ομάδας. Οι ρόλοι αυτοί είναι:

- Εκείνος του χειριστή του ηλ. υπολογιστή .
- Εκείνος του αναγνώστη - συντονιστή της διαδικασίας.
- Εκείνος του γραμματέα της ομάδας που κρατά τις σημειώσεις.

Οι μαθητές αποφασίζουν μόνοι τους, σε συνεργασία, ποιο ρόλο θα αναλάβει ο καθένας. Στις ομάδες που υπάρχουν τέσσερα άτομα, δύο άτομα αναλαμβάνουν τον ίδιο ρόλο, βοηθώντας ο ένας τον άλλο.

6. ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ- ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ

Ο εκπαιδευτικός :

- ενημερώνει τους μαθητές για την διαδικασία υλοποίησης του σεναρίου
- εξασφαλίζει τη διαθεσιμότητα του εργαστηρίου Πληροφορικής
- διερευνά τις τεχνολογικές γνώσεις των μαθητών ώστε οι εργασίες που θα τους ζητηθούν να είναι μέσα στις δυνατότητές τους
- συντάσσει τα φύλλα εργασίας
- δημιουργεί ένα ιστολόγιο στην υπηρεσία Blogger της Google στο οποίο θα αναρτηθούν οι εργασίες των μαθητών
- επιλέγει σχετικά βίντεο από το www.youtube.com
- επιλέγει από τη διαθέσιμη ηλεκτρονική βιβλιογραφία, αξιόπιστες ιστοσελίδες για να παραπέμψει τους μαθητές.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Α Φάση (1 ώρα στο εργαστήριο)

Την πρώτη ώρα ως αφόρμηση ακούγονται μελοποιημένα ποιήματα του Βιζυηνού από το Ν. Ξυδάκη (από το youtube http://www.youtube.com/results?search_query=%CE%9E%CF%85%CE%B4%CE%AC%CE%BA%CE%B7%CF%83+%CE%BD%CE%AF%CE%BA%CE%BF%CF%82+%CE%92%CE%B9%CE%B6%CF%85%CE%BD%CF%8C%CF%83&sm=12) με τίτλο Το αμάρτημα της μητρός μου . Στη συνέχεια γίνεται η ανάγνωση του κειμένου (από το ψηφιακό σχολείο) και εξομαλύνονται τυχόν δυσκολίες (κυρίως κατανόησης του κειμένου). Την πρώτη αυτή ώρα με τη διατύπωση κατάλληλων ερωτημάτων οι μαθητές ανακαλούν στη μνήμη τους γνώσεις σχετικά με τα λογοτεχνικά ρεύματα και τα βασικά χαρακτηριστικά του ρεαλισμού και της ηθογραφίας.

Β Φάση (2 ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής)

(1^η ώρα) Οι μαθητές ενημερώνονται για το σενάριο (περιεχόμενο του σεναρίου, στόχοι, μέσα υλοποίησης). Στη συνέχεια χωρίζονται σε ομάδες και αναλαμβάνει ο κάθε μαθητής το ρόλο του(ο χωρισμός σε ομάδες γίνεται με τη βοήθεια της διδάσκουσας ενώ η ανάληψη των ρόλων γίνεται με συνεννόηση των μαθητών-«ομαδοσυνεργατική μέθοδος»-). Η διδάσκουσα ενημερώνει τους μαθητές για το ιστολόγιο που η ίδια έχει δημιουργήσει και εξηγεί στους μαθητές τη διαδικασία δημιουργίας λογαριασμού gmail στη google. Οι μαθητές δημιουργούν λογαριασμό-κάποιοι ήδη έχουν-για να έχουν πρόσβαση στις υπηρεσίες της google. Κατόπι η διδάσκουσα παίρνει το gmail ενός τουλάχιστο μαθητή από κάθε ομάδα-αυτού που έχει αναλάβει το ρόλο του χειριστή- και τον προσκαλεί ως συνδιαχειριστή στο ιστολόγιο. Αυτοί οι μαθητές πρέπει να αποδεχτούν την πρόσκληση.

(2^η ώρα) Η διδάσκουσα ενημερώνει τους μαθητές για τα εργαλεία πλοήγησης στο διαδίκτυο (φυλλομετρητής, μηχανές αναζήτησης) και στη συνέχεια ενημερώνει για συγκεκριμένα εργαλεία που θα χρησιμοποιηθούν για τη δημιουργία πολυτροπικών κειμένων (googlemaps, googleimages, timetoast,youtybe, εννοιολογικοί χάρτες). Εξηγεί τη διαδικασία δημιουργίας ανάρτησης και τον τρόπο δημοσίευσης των εργασιών τους στο ιστολόγιο.

Γ Φάση (2 ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής)

(1^η ώρα) Μοιράζονται στους μαθητές τα φύλλα εργασίας σε έντυπη μορφή. Ταυτόχρονα τα φύλλα εργασίας έχουν αναρτηθεί στο ιστολόγιο της τάξης. Κάθε ομάδα αναλαμβάνει ένα φύλλο εργασίας. Στα φύλλα εργασίας υπάρχουν οι ηλεκτρονικές διευθύνσεις και ο τρόπος αναζήτησης των πληροφοριών ώστε να εξασφαλιστεί η αξιοπιστία τους και να βοηθηθούν οι μαθητές- κυρίως αυτοί που δεν έχουν μεγάλη εξοικείωση με το διαδίκτυο-. Η πρώτη ομάδα μπαίνει στο διαδίκτυο στη μηχανή αναζήτησης google και στην ιστοσελίδα <http://dschool.edu.gr/>. Αναλαμβάνει να βρει πληροφορίες για την ηθογραφία από το διαδραστικό βιβλίο «Λεξικό λογοτεχνικών όρων» και να καταγράψει σε word τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της ηθογραφίας. Η δεύτερη ομάδα αναζητά στο διαδίκτυο, στη μηχανή αναζήτησης google και στην ιστοσελίδα <http://el.wikipedia.org> τα χαρακτηριστικά της Νέας Αθηναϊκής Σχολής στην πεζογραφία. Στη συνέχεια καταγράφει σε κείμενο word τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της Σχολής και τα αποθηκεύει. Η τρίτη ομάδα αναζητά τα βιογραφικά στοιχεία του Γ. Βιζυηνού από το δικτυακό τόπο www.el-wikipedia.org. Τα καταγράφει σε κείμενο word και τα αποθηκεύει. Η τέταρτη ομάδα αναλαμβάνει να βρει και να καταγράψει τα έργα του Βιζυηνού από την ιστοσελίδα www.snell.gr. Η πέμπτη ομάδα αναλαμβάνει να αποθηκεύσει σε προσχέδιο ανάρτησης το κείμενο του Βιζυηνού «Μοσκόβ Σελήμ». Θα το αναζητήσει στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/>. Η έκτη ομάδα θα αναζητήσει το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/>. Στη συνέχεια θα αποθηκεύσει σε προσχέδιο ανάρτησης το κείμενο. Θα καταγράψει σε ένα κείμενο word τις διαφορετικές γλωσσικές ποικιλίες και θα το αποθηκεύσει. Τέλος η

έβδομη ομάδα θα αναζητήσει στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/>. το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» και το αποθηκεύει σε προσχέδιο ανάρτησης. Στη συνέχεια εντοπίζει το χώρο και το χρόνο του διηγήματος και αποθηκεύει τα στοιχεία σε ένα έγγραφο word.

(2^η ώρα) Η πρώτη ομάδα θα αναζητήσει στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/>. το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» και θα το αποθηκεύσει σε προσχέδιο ανάρτησης. Στη συνέχεια χρωματίζει με μπλε χρώμα τα χωρία που περιέχουν ηθογραφικά στοιχεία. Η δεύτερη ομάδα δημιουργεί μέσω της υπηρεσίας [googledrive.com](https://www.google.com/drive/) έναν εννοιολογικό χάρτη(χρησιμοποιούν τα στοιχεία που έχουν καταγράψει στο κείμενο word). Ως κεντρική έννοια ορίζουν τη Σχολή και ως υποθέματα τις έννοιες: εκπρόσωποι, χαρακτηριστικά, θέματα. Η τρίτη ομάδα βρίσκει φωτογραφίες του Γ. Βιζυηνού από τη μηχανή αναζήτησης google και τις αποθηκεύει. Η τέταρτη ομάδα δημιουργεί χρονογραμμή με τα έργα του Βιζυηνού χρησιμοποιώντας την υπηρεσία [timetoast](https://www.timetoast.com/) της google. Η πέμπτη ομάδα εντοπίζει τη διαφορά βιολογικού και κοινωνικού φύλου. Αναζητά την επίδραση της διαφοράς στην ψυχοσύνθεση του ήρωα και καταγράφει τις απόψεις της σε κείμενο word. Η έκτη ομάδα χρωματίζει στο προσχέδιο ανάρτησης που έχει δημιουργήσει τις γλωσσικές ποικιλίες με διαφορετικά χρώματα.(Τρία παραδείγματα για κάθε γλωσσική ποικιλία). Η έβδομη ομάδα αναζητά στο [googlemaps](https://www.google.com/maps/) την περιοχή της Θράκης και συγκεκριμένα τη Βιζύη και αποθηκεύει το χάρτη σε προσχέδιο ανάρτησης.

Δ Φάση (2 ώρες στο εργαστήριο πληροφορικής)

(1^η ώρα) Η πρώτη ομάδα αναλαμβάνει να βρει μέσα από το κείμενο στοιχεία της τουρκικής κοινωνίας και τις αντιλήψεις της. Στη συνέχεια θα τα καταγράψουν σε κείμενο word. Η δεύτερη ομάδα αναλαμβάνει να βρει πληροφορίες για το ρεαλισμό από την ιστοσελίδα <http://dschool.edu.gr/>. ,από το διαδραστικό σχολικό βιβλίο: Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων. Στη συνέχεια θα καταγράψει σε κείμενο word τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά του ρεαλισμού. Η τρίτη ομάδα αναλαμβάνει να εντοπίσει τις αντιθέσεις του κειμένου και να τις καταγράψει σε ένα κείμενο word. Στη συνέχεια εντοπίζει μέσα στο κείμενο τα σημεία που υπάρχει διάψευση των προσδοκιών και τα

καταγράφει στο ίδιο κείμενο. Η τέταρτη ομάδα αναλαμβάνει να χαρακτηρίσει το Μοσκόβ Σελήμ, τη μητέρα του και τον πατέρα του και να καταγράψει τους χαρακτηρισμούς σε κείμενο word. Η πέμπτη ομάδα κάνει αναζήτηση στο youtube πληκτρολογώντας «Μοσκόβ Σελήμ-Γιουνάν Σουκρού (http://www.youtube.com/watch?v=FOB8OFZTKng&list=PLUDYOSURa4tKC9REZmDosAMi_n_hvzKL)» .Στη συνέχεια το μεταφέρει σε προσχέδιο ανάρτησης. Η έκτη ομάδα αναλαμβάνει να εντοπίσει τις αφηγηματικές τεχνικές και να τις καταγράψει σε κείμενο word. Η έβδομη ομάδα κάνει αναζήτηση στο youtube πληκτρολογώντας: Μοσκόβ Σελήμ-«Ο Βιζυηνός ξαναγουρίζει στη Θράκη» 2 (<http://www.youtube.com/watch?v=95poRbWul3Y>).

(2^η ώρα) Η πρώτη ομάδα δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τα υπογραμμισμένα χωρία και το κείμενο word. Στη συνέχεια προσθέτει την ετικέτα: Ηθογραφία και ηθογραφικά στοιχεία στο «Μοσκόβ Σελήμ» και το εισάγει σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης. Η δεύτερη ομάδα αναζητά το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/> . Στη συνέχεια αντιγράφει το κείμενο σε προσχέδιο ανάρτησης και υπογραμμίζει με κόκκινο χρώμα τα χωρία που περιέχουν ρεαλιστικά στοιχεία(υπογραμμίζει πέντε χωρία). Κατόπι δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τα υπογραμμισμένα χωρία , τον εννοιολογικό χάρτη και τα κείμενα word, προσθέτει την ετικέτα: Νέα Αθηναϊκή Σχολή-Ρεαλισμός και το εισάγει σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης. Η τρίτη ομάδα δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τις εικόνες και τα κείμενα, προσθέτει την ετικέτα: Βιογραφικά στοιχεία- Διάψευση προσδοκιών. Η τέταρτη ομάδα δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τη χρονογραμμή και τους χαρακτηρισμούς των προσώπων, προσθέτει την ετικέτα: Εργογραφία-Χαρακτηρισμός προσώπων και το εισάγει σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης. Η πέμπτη ομάδα δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τη μουσική του βίντεο στο οποίο θα έχει ενσωματώσει και το κείμενο word, προσθέτει την ετικέτα: Βιολογικό και κοινωνικό φύλο-Μουσική αισθητική προσέγγιση του «Μοσκόβ Σελήμ» και το εισάγει σε

ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης. Η έκτη ομάδα δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με το έγγραφο word και το υπογραμμισμένο κείμενο, προσθέτει την ετικέτα: Γλώσσα-Αφηγηματικές τεχνικές και το εισάγει σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης. Τέλος η έβδομη ομάδα δημιουργεί σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με το έγγραφο word, το χάρτη και το βίντεο, προσθέτει την ετικέτα: Χώρος και χρόνος του διηγήματος-Δραματοποίηση του «Μοσκόβ Σελήμ» και το εισάγει σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης.

Ε Φάση (μια ώρα στο εργαστήριο πληροφορικής)

Γίνεται προβολή (με βιντεοπροβολέα) των εργασιών που έχουν αναρτηθεί στο ιστολόγιο. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει τις εργασίες της και ακολουθεί η διαδικασία αξιολόγησης . Η κάθε ομάδα αξιολογεί τη δική της εργασία αλλά και τις εργασίες των άλλων ομάδων (αυτοαξιολόγηση-ετεροαξιολόγηση) και ο διδάσκων αξιολογεί επίσης τις εργασίες με βάση τους στόχους που είχαν τεθεί.

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

Κύριος φορέας της τελικής αξιολόγησης ήταν η διδάσκουσα αλλά στη διαδικασία αξιολόγησης συμμετείχαν και οι μαθητές. Ο ρόλος της διδάσκουσας κατά τη διαδικασία υλοποίησης του σεναρίου ήταν ανατροφοδοτικός, συντονιστικός, παρεμβατικός για την επίλυση προβλημάτων. Οι μαθητές, μέσα στα πλαίσια της ομάδας τους αρχικά, αξιολογούσαν την ατομική τους συμβολή και τη συμβολή των άλλων μελών της ομάδας και στην τελική φάση αξιολόγησαν και τις εργασίες των άλλων ομάδων(αυτοαξιολόγηση-ετεροαξιολόγηση). Με την ολοκλήρωση των εργασιών η διδάσκουσα αξιολόγησε το τελικό προϊόν με κριτήριο την αξία των παραγόμενων εργασιών, τη συμμετοχή του κάθε μαθητή και το ενδιαφέρον του για συνεισφορά στην ομάδα. Συζητήθηκαν προβλήματα που προέκυψαν κατά τη διαδικασία υλοποίησης του σεναρίου, ο βαθμός επίτευξης των στόχων που αρχικά

είχαν τεθεί καθώς και οι δυνατότητες χρησιμοποίησης των ΤΠΕ στη διδασκαλία της λογοτεχνίας.

ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΕΣ ΕΠΕΚΤΑΣΗΣ

Η συγκεκριμένη διδακτική πρόταση θα μπορούσε να επεκταθεί και να μελετηθούν και άλλα κείμενα του Βιζυηνού, να διερευνηθούν κι άλλες πτυχές στο έργο του, όπως τα θεατρικά στοιχεία των έργων του και η δυνατότητα δραματοποίησής τους (εξάλλου πολλά από τα έργα του έχουν παρουσιαστεί δραματοποιημένα από θεατρικές ομάδες), ο τρόπος παρουσίασης των ηρώων του (δραματική μέθοδος), το αυτοβιογραφικό στοιχείο, το στοιχείο του αινίγματος κ.α.

ΚΡΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Το σενάριο υλοποιήθηκε σε ένα σχετικά μεγάλο τμήμα (23 μαθητές) σε σχέση με το χώρο του εργαστηρίου πληροφορικής. Ο τεχνολογικός εξοπλισμός του εργαστηρίου παρουσίασε προβλήματα με αποτέλεσμα να υποχρεωθούν οι μαθητές να τελειώσουν κάποιες από τις εργασίες στους ατομικούς τους φορητούς υπολογιστές που έφεραν στο σχολείο. Παρόλα αυτά έδειξαν ενθουσιασμό για τη νέα μέθοδο διδασκαλίας, συνεργάστηκαν για την επίτευξη του κοινού στόχου και ενδιαφέρθηκαν ιδιαίτερα για την εκμάθηση νέων τεχνολογικών εργαλείων. Αρκετοί μαθητές ήταν εξοικειωμένοι με τη χρήση των ΤΠΕ και δεν υπήρξαν προβλήματα και καθυστερήσεις. Η ανάρτηση των εργασιών των μαθητών στο ιστολόγιο τόνωσε το ενδιαφέρον τους και ζήτησαν τη δημιουργία νέου ιστολογίου όπου θα μπορούν να αναλαμβάνουν εργασίες με χρήση web 2 εργαλείων και να τις αναρτούν με τον έλεγχο της διδάσκουσας. Διαπιστώθηκε βέβαια πως απαιτείται διπλάσιος χρόνος σε σχέση με την παραδοσιακή διδασκαλία κι επομένως δεν μπορεί να υλοποιηθεί παραπάνω από μια φορά στο τετράμηνο.

Συμπερασματικά θα μπορούσαμε να πούμε ότι η χρήση των ΤΠΕ αποδείχτηκε χρήσιμη και ενδιαφέρουσα για τους μαθητές (ακόμα και για αυτούς που έως τότε δεν έδειχναν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το μάθημα με την παραδοσιακή μέθοδο διδασκαλίας). Απαιτείται όμως

πλήρως εξοπλισμένο εργαστήριο πληροφορικής και καλή γνώση των ΤΠΕ από τον διδάσκοντα.

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://dschool.edu.gr/>

<http://el.wikipedia.org>

www.snell.gr

(<http://www.youtube.com/watch?v=FOB8OFZTKng&list=PLUDYOSURa4tKC9REZmDosAMi n -hvzKL>)»

(<http://www.youtube.com/watch?v=95poRbWul3Y>)

Φύλλο εργασίας 1

1.Μπείτε στο διαδίκτυο στη μηχανή αναζήτησης google, στην ιστοσελίδα <http://dschool.edu.gr/>. (Διαδραστικά σχολικά Βιβλία-Υλικό ανά τάξη-Α τάξη- Βιβλία μαθητή-Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων-Επιλέγετε: Ηθογραφία) Βρείτε πληροφορίες για την ηθογραφία και στη συνέχεια καταγράψτε σε word τα σημαντικότερα κατά τη γνώμη σας χαρακτηριστικά της ηθογραφίας.

2.Αναζητήστε το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/> { διαδραστικά σχολικά βιβλία-Υλικό ανά τάξη (Β Τάξη)-Διαδραστικά βιβλία μαθητή εμπλουτισμένα-κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (με το βελάκι πάνω δεξιά επιλέγετε το κείμενο)}.Αντιγράψτε (αντιγραφή-επικόλληση) το κείμενο σε προσχέδιο ανάρτησης στο ιστολόγιο της τάξης. Στη συνέχεια χρωματίστε με μπλε χρώμα τα χωρία που περιέχουν ηθογραφικά στοιχεία(χρωματίστε πέντε χωρία).

3.Βρείτε στοιχεία της τουρκικής κοινωνίας και τις αντιλήψεις της. Καταγράψτε τα σε ένα κείμενο word.

4.Δημιουργήστε μια παρουσίαση(PowerPoint) με τη ζωή και το έργο του Βιζυηνού από το googledrive.

5.Δημιουργείτε σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τα υπογραμμισμένα χωρία, το PowerPoint και το κείμενα word που δημιουργήσατε και εισάγετέ το σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης σας.

5.Προσθέστε την ετικέτα: Ηθογραφία και ηθογραφικά στοιχεία στο «Μοσκώβ Σελήμ»-Παρουσίαση της ζωής και του έργου του Βιζυηνού

Φύλλο εργασίας 2

1. Αναζητείστε στο διαδίκτυο στη μηχανή αναζήτησης google , στην ιστοσελίδα <http://el.wikipedia.org>

(http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%95%CE%BB%CE%BB%CE%B7%CE%BD%CE%B9%CE%BA%CE%AE_%CF%80%CE%B5%CE%B6%CE%BF%CE%B3%CF%81%CE%B1%CF%86%CE%AF%CE%B1_1880-1930) τα χαρακτηριστικά της Νέας Αθηναϊκής Σχολής στην πεζογραφία. Καταγράψτε σε κείμενο word τα σημαντικότερα και αποθηκεύστε το.

2. Στη συνέχεια δημιουργήστε έναν εννοιολογικό χάρτη μέσω της υπηρεσίας googledrive.com. Ως κεντρική έννοια ορίστε τη σχολή και ως υποθέματα τις έννοιες: εκπρόσωποι, χαρακτηριστικά, θέματα.

3. Μπείτε στο διαδίκτυο στη μηχανή αναζήτησης google, στην ιστοσελίδα <http://dschool.edu.gr/>. (Διαδραστικά σχολικά Βιβλία-Υλικό ανά τάξη-Α τάξη- Βιβλία μαθητή-Λεξικό Λογοτεχνικών Όρων-Επιλέγετε: Ρεαλισμός). Βρείτε πληροφορίες για το ρεαλισμό και στη

συνέχεια καταγράψτε σε word τα σημαντικότερα κατά τη γνώμη σας χαρακτηριστικά του ρεαλισμού. Αποθηκεύστε το κείμενό σας.

4. Αναζητήστε το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/> { διαδραστικά σχολικά βιβλία-Υλικό ανά τάξη (B Τάξη)-Διαδραστικά βιβλία μαθητή εμπλουτισμένα-κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (με το βελάκι πάνω δεξιά επιλέγετε το κείμενο)}. Αντιγράψτε το κείμενο (με αντιγραφή-επικόλληση) σε προσχέδιο ανάρτησης του ιστολογίου της τάξης σας. Στη συνέχεια χρωματίστε με κόκκινο χρώμα τα χωρία που περιέχουν ρεαλιστικά στοιχεία(χρωματίστε πέντε χωρία).

5. Δημιουργείστε σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τα υπογραμμισμένα χωρία, το κείμενο word που δημιουργήσατε και τον εννοιολογικό χάρτη και εισάγετέ το σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης σας.

6. Προσθέστε την ετικέτα: Νέα Αθηναϊκή Σχολή-Ρεαλισμός.

Φύλλο εργασίας 3

1.Βρείτε τα βιογραφικά στοιχεία του Γεωργίου Βιζυηνού από το δικτυακό τόπο www.el-wikipedia.org. Καταγράψτε τα σε ένα αρχείο word και αποθηκεύστε το.

2.Βρείτε φωτογραφίες του Γ. Βιζυηνού από τη μηχανή αναζήτησης google.

3.Ο συγγραφέας κινείται πάνω στον άξονα των αντιθέσεων. Εντοπίστε τις αντιθέσεις και καταγράψτε τις σε ένα κείμενο word το οποίο θα αποθηκεύσετε . Σε ποιες από αυτές έχουμε διάψευση των προσδοκιών;

4. Δημιουργήστε ένα πολυτροπικό κείμενο (σε προσχέδιο ανάρτησης) με τις εικόνες και τα κείμενά σας και ανεβάστε το στο ιστολόγιο του τμήματός σας.

5. Προσθέστε την ετικέτα: Βιογραφικά στοιχεία-Διάψευση προσδοκιών.

Φύλλο εργασίας 4

1. Βρείτε τα έργα του Γεωργίου Βιζυηνού στην ιστοσελίδα www.snell.gr (Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού). {Πατήστε αριστερά το Χρονολόγιο-Λέξη κλειδί: Βιζυηνός-Αναζήτηση} ή στο δικτυακό τόπο www.el-wikipedia.org.

2. Δημιουργείστε χρονογραμμή με τα έργα του Βιζυηνού χρησιμοποιώντας την υπηρεσία timetoast της google.

3. Σε ένα έγγραφο word να χαρακτηρίσετε τον Μοσκόβ Σελήμ, την μητέρα του και τον πατέρα του.

4. Δημιουργείστε σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τη χρονογραμμή και τους χαρακτηρισμούς των προσώπων και εισάγετέ το σε ανάρτηση του ιστολογίου της τάξης σας.

5. Προσθέστε την ετικέτα: Εργογραφία-Χαρακτηρισμός προσώπων.

Φύλλο εργασίας 5

1. Αποθηκεύστε σε προσχέδιο ανάρτησης το κείμενο του Βιζυηνού «Μοσκόβ Σελήμ». Αναζητήστε το στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/>. (Διαδραστικά σχολικά Βιβλία-Υλικό ανά τάξη-Β τάξη –Διαδραστικά βιβλία μαθητή-Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας-Μοσκόβ Σελήμ)

2. Εντοπίστε τη διαφορά βιολογικού και κοινωνικού φύλου. Πώς επηρεάζει αυτή η διαφορά την ψυχοσύνθεση του ήρωα; Καταγράψτε τις απόψεις σας σε ένα κείμενο word.

3. Κάντε αναζήτηση στο you tube πληκτρολογώντας «Μοσκόβ Σελήμ-Γιουνάν Σουκρού
(http://www.youtube.com/watch?v=FOB8OFZTKng&list=PLUDYOSURa4tKC9REZmDosAMi_n-hvzKL)»

4. Δημιουργήστε σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τη μουσική του βίντεο που θα έχετε ενσωματώσει και το κείμενό σας word και στη συνέχεια δημοσιεύστε το.

5. Προσθέστε την ετικέτα: Βιολογικό και κοινωνικό φύλο –Μουσική αισθητική προσέγγιση του «Μοσκόβ-Σελήμ»

Φύλλο εργασίας 6

1. Αναζητήστε το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/> { διαδραστικά σχολικά βιβλία-Υλικό ανά τάξη (Β Τάξη)-Διαδραστικά βιβλία μαθητή εμπλουτισμένα-κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (με το βελάκι πάνω δεξιά επιλέγετε το κείμενο)}. Αντιγράψτε το κείμενο σε προσχέδιο ανάρτησης. '

2. Καταγράψτε σε ένα κείμενο word τις διαφορετικές γλωσσικές ποικιλίες. Χρωματίστε στο προσχέδιο ανάρτησης που έχετε δημιουργήσει τις γλωσσικές ποικιλίες με διαφορετικά χρώματα. (Τρία παραδείγματα για κάθε γλωσσική ποικιλία).

3. Βρείτε τις αφηγηματικές τεχνικές του κειμένου και καταγράψτε τις σε ένα κείμενο word.

4. Βρείτε φωτογραφίες του Γ. Βιζυηνού από τη μηχανή αναζήτησης google και αποθηκεύστε τις.

5. Δημιουργήστε σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με τα έγγραφα word, τις φωτογραφίες και το υπογραμμισμένο κείμενο και στη συνέχεια δημοσιεύστε το .

6. Προσθέστε την ετικέτα: Γλώσσα-Αφηγηματικές Τεχνικές.

Φύλλο εργασίας 7

1.Αναζητήστε το κείμενο «Μοσκόβ Σελήμ» στο ψηφιακό σχολείο <http://dschool.edu.gr/> { διαδραστικά σχολικά βιβλία-Υλικό ανά τάξη (B Τάξη)-Διαδραστικά βιβλία μαθητή εμπλουτισμένα-κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (με το βελάκι πάνω δεξιά επιλέγετε το κείμενο)}. Αντιγράψτε το κείμενο σε προσχέδιο ανάρτησης του ιστολογίου της τάξης σας.

2.Σε ένα έγγραφο word εντοπίστε το χώρο και το χρόνο του διηγήματος.

3.Αναζητήστε στο googlemaps την περιοχή της Θράκης και ανεβάστε το χάρτη της περιοχής σε προσχέδιο ανάρτησης.

4 Κάντε αναζήτηση στο youtube πληκτρολογώντας: Μοσκόβ Σελήμ-«Ο Βιζυηνός ξαναγυρίζει στη Θράκη» 2
(<http://www.youtube.com/watch?v=95poRbWul3Y>)

5.Δημιουργείστε σε προσχέδιο ανάρτησης ένα πολυτροπικό κείμενο με το έγγραφο word, το χάρτη και το βίντεο και στη συνέχεια δημοσιεύστε το.

6. Προσθέστε την ετικέτα: Χώρος και χρόνος του διηγήματος-Δραματοποίηση του «Μοσκόβ- Σελήμ»